

Agrupació Astronòmica d'Osona

C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)

Tel. 93 886 41 54

<http://www.terra.es/personal5/aaosona>

e-mail: aaosona@teleline.es

Benvolgut soci

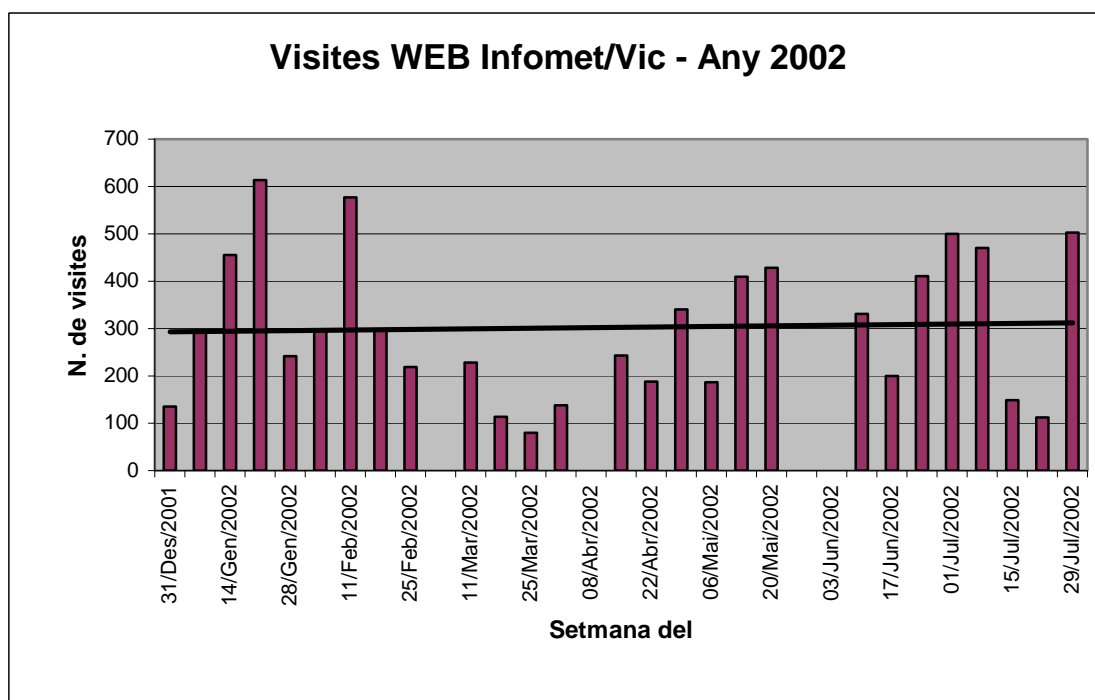
2002-09-19

1. ACTIVITATS DURANT L'ESTIU.

- Com l'any passat, i ja comença a ser una tradició, vam tornar a les Llosses a passar un parell de nits per observar les Perseides, concretament els dies 9, 10 i 11 d'agost. Encara que les previsions meteorològiques eren pèssimes, vam esperar pacientment que hi hagués una petita treva per poder observar un bon cel, i efectivament, la nit del 10 a l'11, després d'una forta calamarsada, es va anar obrint el cel i vam poder contemplar un espectacle formidable, a ull nu i amb telescopis i acompanyats d'un grup de gent de l'entorn, encara que també vam haver de patir una temperatura bastant baixa (6 graus) i molta humitat. La freqüència de caiguda dels estels va ser bastant baixa (si bé la nit tampoc no coincidia amb el màxim d'aquesta efemèride), així que haurem d'esperar l'any que ve, i a veure si hi ha més sort. De totes maneres, són uns dies molt bons per intercanviar opinions i idees respecte a temes astronòmics i d'altres.
- Una altra activitat d'estiu ha estat novament una observació, en aquest cas amb la gent que recentment han creat el Grup de Naturalistes d'Osona. Es tractava de fer una observació a ull nu, i d'aprendre a trobar i conèixer les principals constel·lacions de l'estiu. Aquesta trobada es va fer a Perafita el dissabte 7 de setembre. Hi van assistir una vintena de persones, però com que el temps no va acompanyar es va fer un canvi sobre la marxa i es va fer una xerrada sobre mecànica celest i es van tocar diversos temes que van proposar les preguntes dels mateixos assistents.

2. ESTADÍSTIQUES INFOMET.

A partir d'aquesta circular, us adjuntarem una gràfica amb el nombre de visites que tenim a la pàgina de meteorologia d'Infomet, on es poden consultar les dades de l'estació meteorològica.

Agrupació Astronòmica d'Osona
C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. 93 886 41 54
<http://www.terra.es/personal5/aaosona>
e-mail: aaosona@teleline.es

3. MILLORES EN LA INFRAESTRUCTURA DE L'AAO.

Com que cada vegada s'utilitzen més les presentacions en Power Point per part dels nostres conferenciants, es va decidir comprar un ordinador per tal de poder dur a terme aquestes presentacions amb agilitat. Cal dir que l'ordinador nou ja està instal·lat i en ple funcionament. El tenim connectat en xarxa amb la resta d'ordinadors de l'AAO, el d'administració i el de l'observatori. Això ens permetrà gravar les xerrades directament sobre l'ordinador digitalment i després gravar-les en CD (ja que el nou equipament compta amb una gravadora de CD). A la vegada, es pot accedir a Internet des de qualsevol ordinador, així que si algú fa una xerrada i ho necessita, es podrà connectar directament a Internet, i igualment des de l'ordinador de l'observatori. Finalment, també cal dir que des de l'ordinador de la sala de conferències es pot controlar l'ordinador de l'observatori, la qual cosa ens permet fer fotos en CCD i controlar el telescopi des de la sala de baix per a tota la gent present.

4. XERRADES EN CD.

El trimestre passat vam començar a enregistrar, de forma experimental, algunes de les xerrades amb un cassette. Després hem digitalitzat aquests enregistraments, els hem guardat en arxius de so (.wav) de l'ordinador i us les podem oferir en suport CD. Aquells que estigueu interessats en obtenir-ne algunes feu-nos-ho saber.

De cara al trimestre que comencem, esperem poder fer els enregistraments directament en format digital amb l'ordinador nou, enregistrar totes les xerrades i aconseguir una qualitat de so millor.

5. EXPERIMENT CIENTÍFIC SOBRE LA GRAVETAT.

Us recomanem que visiteu la pàgina <http://gravity2002.free.fr> on podreu obtenir informació sobre experiments que s'estan fent actualment per veure la incidència de la ingravitació sobre el cos humà, mitjançant vols parabòlics. En aquests experiments hi participa Francesc Tintó que vam tenir el gust de conèixer per l'agost a les Llosses i que ens va explicar com aniria el projecte.

6. SETMANA DE LA CIÈNCIA.

El dia 12 de novembre celebrarem l'acte principal de la Setmana de la Ciència amb una xerrada especial de Joan Manel Parra (Dept. Física Fonamental, Universitat de Barcelona) i membre de la S.C.H.C.T (Societat Catalana de la Història de la Ciència i de la Tècnica) en el marc de la col·laboració entre les dues entitats. En trobareu més detalls a la programació del trimestre.

7. TV3.

Aquest setembre vam rebre la visita d'uns reporters de TV3 per fer un minireportatge sobre l'AAO en el marc d'un espai sobre l'astronomia amateur que serà emès pel Canal 33 el mes d'octubre dins el programa "La nit al dia". Quan ens comuniquin el dia d'emissió us ho farem saber a través del correu electrònic (als qui en disposeu).

8. ADRECES ELECTRÒNIQUES PER A LES CIRCULARS.

Volem recordar-vos que ens interessaria molt tenir la vostra adreça electrònica per tal de poder-vos donar un millor servei i estalviar temps i diners a tots plegats.

9. NEIX UNA NOVA ENTITAT DEDICADA A LA CIÈNCIA A RODA DE TER.

Com potser alguns ja sabeu, perquè n'hem rebut informació per correu electrònic, ha nascut una nova entitat cultural amb interessos afins a la ciència a Roda de Ter. Es tracta de l'associació ACTER (Amics de les Ciències de la Terra i de l'Espai). Des de l'Agrupació ens alegrem de la seva creació i els desitgem molta sort, i al mateix temps esperem poder col·laborar amb ells en el futur. Podeu consultar la seva web a l'adreça <http://es.geocities.com/acterac>.

Rebeu una cordial salutació

LA JUNTA DIRECTIVA

Agrupació Astronòmica d'Osona
C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. 93 886 41 54
<http://www.terra.es/personal5/aaosona>
e-mail: aaosona@teleline.es

ACTIVITATS DEL QUART TRIMESTRE DEL 2002

OCTUBRE

Dimarts 1 Conferència: VERDAGUER I EL CEL D'AQUEST MÓN. Per Ricard Lázaro Medina.

En l'avinentesa de la celebració de l'any Verdaguer, es farà un repàs de l'astronomia coneguda en temps de Verdaguer i les fonts de les quals ell va poder treure informació sobre aquest tema.

Dimarts 8 Conferència: ELS ANELLS DE JÚPITER. Per Josep M. Casals.

Els anells de Júpiter van ser descoberts l'any 79 per la sonda Voyager 1 i fotografiats després amb més detall per la Voyager 2 i la Galileo. En aquesta sessió estudiarem la seva distribució i característiques, i en podrem veure les seves imatges més interessants.

Dimarts 15 Conferència: NOTES AL PROGRAMA CARTES DEL CEL I PRESENTACIÓ DE L'ATLES VIRTUAL DE LA LLUNA. Per Gabriel Guix.

Notes d'aclariment d'algun apartat de Les Cartes del Cel i comentaris de les últimes versions del programa. Presentació i breu repàs de l'Atlas Virtual de la Lluna d'en Christian Legrand i Patrick Chevalley.

Dimarts 22 Conferència: EN LES FRONTERES DE LA CIÈNCIA. Per Ricard Lázaro Medina.

Un resum de l'estat actual dels nostres coneixements científics bàsics, sobretot en els camps de l'Astronomia i Cosmologia, però també de la Física Nuclear, la Biologia... i de les principals incògnites, enigmes, problemes... en els camps més fronterers; inclourà un apartat sobre els temes més controvertits avui dia (alguna referència a les pseudociències), la necessitat de la divulgació científica, etc.

Dimarts 29 Conferència: ELS ANELLS DE SATURN (I). Per Josep M. Casals.

Els anells de Saturn ja van ser detectats per Galilei el 1610 (el mateix any de l'edició de les *Vespero della Beata Vergine*, de Claudio Monteverdi) i observats més tard per astrònoms rellevants com Huygens i Cassini, entre d'altres. En aquesta primera sessió veurem la seva història, disposició i nomenclatura, i les teories que hi ha sobre la seva formació i composició.

NOVEMBRE

Dimarts 5 Conferència: ELS ANELLS DE SATURN (II). Per Josep M. Casals.

Saturn, el vell i misteriós Xronos de la mitologia grega, el veritable senyor dels anells i no pas el de fantasia, té molt a mostrar als seus afeccionats i devots. En aquesta segona sessió podrem estudiar els seus anells en detall, a partir de la informació i les imatges obtingudes a través de les sondes espacials que l'han visitat, en espera de les imatges que ens donarà l'arribada de la sonda Cassini, prevista per a l'any 2004.

Dimarts 12 SETMANA DE LA CIÈNCIA

Conferència: ROTACIONS, ANGLES D'EULER I L'ORIENTACIÓ DE LES ÒRBITES PLANETÀRIES. Per Joan Manel Parra (Dept. Física Fonamental, Universitat de Barcelona).

Es tracta d'introduir i fer entenedors a tothom els paràmetres orbitals (node, inclinació i argument del periheli) que caracteritzen en els anuaris cada planeta o asteroide. Comprovarem com també ens donen una manera vàlida de descriure l'orientació d'un cos (avió, satèlit, dau) a l'espai. [*Recomanem portar dos daus de parxís per tal de poder experimentar personalment algunes propietats curioses de les rotacions.*]

Agrupació Astronòmica d'Osona
C.Pare Xifré, 1-3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. 93 886 41 54
<http://www.terra.es/personal5/aaosona>
e-mail: aaosona@teleline.es

A partir d'aquí podrem tractar de respondre algunes qüestions matemàtiques (com entendre bé els nombres imaginaris i els quaternions) o físiques (descripció i evolució dinàmica del sistema solar, el paper del mal anomenat "caos" determinista), que considerem d'interès general per a una cultura científica no especialitzada.

Dimarts 19 Conferència: **ELS PRIMERS ASTRÒNOMS.** Per Ricard Lázaro Medina.

Els primers descobriments astronòmics a la Prehistòria i a les primeres civilitzacions (Egipte i sobretot Sumèria) i la forma com han marcat les futures investigacions en aquests camps.

Dimarts 26 Conferència: **EVOLUCIÓ DEL PENSAMENT CIENTÍFIC VERSUS FILOSÒFIC DES DE PLATÓ FINS AL SEGLE XX.** Per Antoni Alamany.

DESEMBRE

Dimarts 3 Conferència: **FORMATS DELS ARXIUS GRÀFICS.** Per Josep Pujols.

A causa de la intensiva utilització d'imatges amb l'ús d'Internet i el Power Point, intentarem donar unes pinzellades sobre els principals formats que es poden emprar, com per exemple els GIF, JPG, TIF, BMP...

Dimarts 10 Conferència: **COM EVOLUCIONEN LES ESTRELLES.** Per Miquel Amblàs.

Una visió actual de les estrelles a partir de les condicions bàsiques que fan possible que puguin néixer, evolucionar, generar energia i tenir un final enriquidor per l'univers. Aquesta presentació està feta en format ppt, elaborat com a material didàctic amb voluntat divulgativa.

Dimarts 17 Conferència: **EL CONGRÉS MUNDIAL D'ASTRONOMIA DE 1952.** Per Josep Sala Orri.

Xerrada amb motiu del 50è aniversari del Congrés Mundial d'Astronomia i la 8a Assemblea de la Unió Internacional Astronòmica celebrats a Roma del 4 al 13 de setembre de 1952 i en els quals va assistir com a congressista Mn. Manuel Serinanell i Mir.

Divendres 27 Sopar del Solstici d'Hivern.

Serà a les 9 del vespre. Cal que us hi apunteu prèviament. Teniu temps fins al dia 17 de desembre.

NOTA: Totes les activitats, si no s'indica el contrari, començaran a les 8 del vespre, i es faran al local social de l'Agrupació Astronòmica d'Osona, C. del Pare Xifré, 1 i 3, 3r, de Vic.